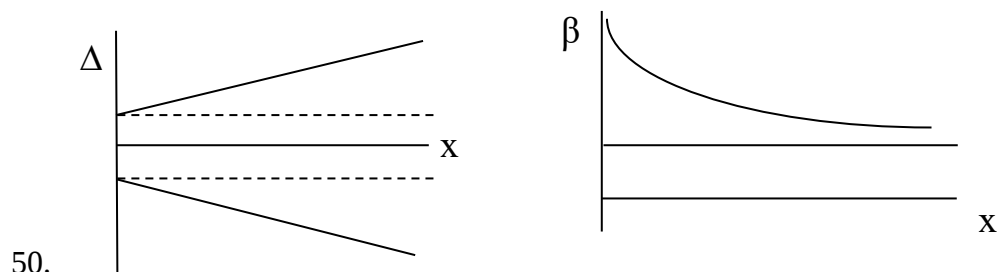

**«Metrologiya va standartlashtirish va o‘zaro almashinuvchanlik» fanidan
umumiy savollar.**

1. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlashtirish fanining maqsad va vazifalari.
2. Metrologiya va standartlashtirish bo‘yicha qanday xalqaro tashkilotlarni bilasiz?
3. Metrologiya (ta’rifini tushuntiring) nima?
4. Kattalik deb nimaga aytiladi?
5. O‘lchanadigan kattalik nima?
6. Kattalikning o‘lchami, kattalikning qiymati deb nimaga aytiladi?
7. Kattalikning sonli qiymati, kattalikning o‘lchovi nima?
8. Parametr deb nimaga aytiladi?
9. Metrologik ta’minot deb nimaga aytiladi?
10. Metrologik ta’minotning vazifasi, maqsadi.
11. Metrologik ta’minotning nechta asosi mavjud?
12. Metrologik ta’minotning texnikaviy asoslarini tushuntiring.
13. Metrologik ta’minotning tashkiliy, huquqiy (me’yoriy) asoslari.
14. Metrologik xizmat nima?
15. Davlat metrologik xizmati nima?
16. Yuridik shaxs metrologik xizmati deganda nimani tushunasiz?
17. Metrologik tekshiruv metrologik nazorat - nima?
18. O‘lchashlar yagonaligini ta’minlash - nima?
19. O‘lchash vositasi deb nimaga aytiladi?
20. O‘lchash vositalarini tekshiruvdan o‘tkazish.
21. O‘lchash vositalarini kalibrlash deb nimaga aytiladi?
22. Lisenziya - nima?
23. Etalon deb nimaga aytiladi?
24. Metrologik xizmat bilan metrologik ta’minotning qanday o‘zaro farqli tomonlari mavjud?
25. Etalon deb nimaga aytiladi va uning kanday turlari mavjud?
26. Kattalikning sifat va miqdor tavsiflari qanday izoxdanadi?
27. O‘lchash deb nimaga aytiladi?
28. O‘lchash ob’yekti deganda nimani tushunasiz?
29. O‘lchashlarning usullari (ta’rifi).
30. Bevosita, bilvosita o‘lchash turlari.
31. Majmuiy va birgalikda o‘lchash deb nimaga aytiladi, misol keltiring?
32. Nolga keltirish, ayirmali usullarni tushuntiring.
33. O‘rindoshlik, mos tushush usullari.
34. Statik va dinamik o‘lchashlar.
35. Absolyut va nisbiy o‘lchash deganda nimani tushunasiz?
36. Diskret o‘lchash usulini tushuntiring?
37. Xatolik deb nimaga aytiladi? Uni keltirib chiqaruvchi sabablari nimalardan iborat?
38. Muntazam xatolik deb nimaga aytiladi? Uning tashkil etuvchilarini tushuntiring.
39. Tasodifiy xatolik deb nimaga aytiladi? Va u qanday baholanadi.
40.
$$Y(\delta) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{\delta^2}{2\sigma^2}}$$
 ifodani to‘la izohlang?
41. O‘rtacha arifmetik, o‘rtacha kvadratik xatolik deb nimaga aytiladi?
42. Ishonchli interval, ishonchli ehtimollik nima?

43. Matematik kutilish, dispersiya nima?
44. Ehtimoliy xatolik deb nimaga aytiladi?
45. Muntazam xatolikni kamaytirishda qanday usullardan foydalaniladi?
46. O'lchashlarning qanday sifat mezonlari mavjud?
47. Aniqlik, to'g'rilik, ishonchlilik deb nimaga aytiladi?
48. Additiv va mul'tiplikativ xatoliklarni tushuntiring?
49. Absolyut, nisbiy xatoliklar qanday aniqlanadi?

51. grafiklarni tushuntiring?
52. O'lchov deb nimaga aytiladi va uning kanday turlari mavjud?
53. Bir qiymatli, ko'p qiymatli o'lchovlarga misol keltiring?
54. Standart namuna, namunaviy modda deganda nimani tushunasiz?
55. O'lchash o'zgartkichi deb nimaga aytiladi? O'zgartish funksiyasi nima.
56. Datchik - qanday o'lchash vositasi?
57. O'lchash asbobi deb qanday vositaga aytiladi?
58. O'lchash o'zgartkichi va o'lchash asbobining farqi nimada?
59. To'g'rilik, ishonchlilik, mos keluvchanlik — nima?
60. Aksiomalar haqida tushuncha bering?
61. Metrologik xarakteristika deganda nimani tushunasiz?
62. Aniqlik klassi deb nimaga aytiladi?
63. Aniqlik klassi bilan xatolik o'rtasida qanday bog'liqlik mavjud?
64. O'lchash vositasining qanday metrologik xususiyatlarini bilasiz?
65. O'lchash asboblarning qanday guruxlarini bilasiz?
66. Standartlashtirishning maqsad va vazifalari.
67. Standart, standartlashtirish deb nimaga aytiladi?
68. "Standartlashtirish ob'yekti" tushunchasini izoxlang?
69. Qanday standartlashtirish idomlarini bilasiz?
70. Xalqaro, mintaqaviy, milliy spshdartlashtirish idoralarining faoliyati nimadan iborat?
71. "Me'yoriy hujjat" — atamasini tushuntiring?
72. Moslashuvchanlik, o'zaroalmashuvchanlik, harxillikni boshqarish deganda nimani tushunasiz?
73. Standartlashtirish jarayoniing bosqichlari.
74. Standart toifasi deganda nimapi tushunasiz?
75. Rahbariy hujjat, yo'riqnoma, texnikaviy shartlar deganda nimani tushunasiz?
76. Respublikamizda amal qiluvchi standart toifalarini tushuntiring?
77. Standartlashtirish ob'ektlariga nimalar kiradi?
78. Asos bo'luvchi, umumtexnikaviy standartlar to'g'risida izoh bering?
79. Standartlarni ishlab chiqish nechta bosqichdan iborat?
80. Texnikaviy qo'mitaning funksiyasi nimadan iborat?
81. Standartlarni belgilash tartibn qanday?
82. "O'zstandart" agentligi qanday organ, vazifasi nimadan iborat?
83. Davlat metrologiya tekshiruvi va iazoratining ob'ektlari to'g'risida tushuntiring?

84. "UzSMSITI" ning funksiyasi xaqida qanday ma'lumotga egasiz?
85. "MSS" bo'yicha mutaxassislar yu.zrda tayyorlanadi?
86. Sertifikat, sertifikatlashtir; sh — nima?
87. "Muvofiqlik " atamasini to'lik chzohlang?
88. Sertifikatlashtirish tizimi, s: s.masi to'g'risida tushuntiring?
89. Muvofiqlikni sertifshsatlgkitirish, muvofiqlik bayonoti, muvofiqlikni attestatlash deganda nimani tushunasiz?
90. Sertifikatlashtirishda nechta tomon ishtirok etadi?
91. Qanday sertifikatlashtirish yo'llarini bilasiz?
92. "Mahsulotni sertifikatlashtirish", "muvofiqlik sertifikati", "muvofiqlik belgisi" iboralarni tushuntiring?
93. Qanday mahsulotlar ixtiyoriy va majburiy sertifikatlashga mansub bo'ladi?
94. Respublikamizda nechta sertifikatlashtirish sxemasidan foydalaniladi?
95. Ekspert — auditorlar kim?
96. Ekspert-auditorlarga kanday talablar qo'yiladi?
97. Ekspert-auditorlar qanday vazifalarni bajaradi?
98. Shtrixli kodlash deganda nimani tushunasiz?
99. Shtrixli kodlashning qanday tizimlari mavjud?
100. EAI - 13 shtrixli kodlash tizimida kodlar qanday tartibda joylashtiriladi?
101. Respublikamizda standartlashtirish, metrologiya va sertifikatlashtirish bo'yicha ishlarni qaysi tashkilot muvofiqlashtirib turadi.
102. Texnik reglament nima?
103. Texnik reglamentning qanday turlari bor?
104. Texnik jihatdan tartibga solishning maqsadi nima?
105. "Texnik jihatdan tartibga solish to'g'risida"gi qonun qachon qabul qilingan?
106. Texnik reglamentlarni ishlab chiqish dasturlari va umumiy texnik reglamentlar kim tomonidan tasdiqlangan?
107. Metrologiya va standartlashtirish fanining maqsadi va ahamiyati
108. O'lchashlarning sifat ko'rsatkichlari
109. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish xizmati
110. Standartlarni ishlab chiqish
111. O'lchashlarning usullari
112. Metrologiya fanining rivojlanish tarixi
113. Metrologiya haqqidagi davlat qonuni
114. Sonli o'lchash asboblari
115. Standartlashtirish turlari
116. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatsiya fanining rivojlanish tarixi
117. Metrologiya tug'risidagi davlat qonuni
118. O'lchash vositalari va ularning turlari
119. Sertifikatsiyalashtirish sxemalari
120. Standartlashtirishning davlat tizimi (SDT)
121. O'zbekiton Respublikasida standartlashtirish xizmati
122. Ishlab chiqarish va uning tarmoqlarida metrologik xizmat va tamiynot
123. O'lchash o'zgartkichlari
124. Standartlashtirishning davlat tizimi (SDT)
125. Standart turlari
126. Metrologiya va standartlashtirish bo'yicha xalqaro tashkilotlar

127. O`lchash asboblarning shartli belgilari
128. Mahsulot sifati va sifatni boshqarish
129. Standartlarni ishlab chiqish
130. O`lchash asboblarning klassifikatsiyasi
131. Xalqaro standartlashtirish tashkiloti (ISO)
132. O`lchash asboblarning klassifikatsiyasi
133. Mahsulot haqidagi ma`lumotlarni standartlashtirish va kodlash
134. O`lchash qurollarining aniqlik siniflari
135. Standartlashtirishda asosiy atamalar va tushinchalar
136. Xalqaro elektrotexnika komissiyasi (MEK)
137. O`lchash asboblarning aniqlik siniflari
138. Standartlashtirish va metrologiya bo`yicha davlat nazorati
139. Standartni tasdiqlash va davlat tizimidan utkazish
140. O`lchash asboblarning metrologik tavsiflari
141. Metrologiya tarmog`ida qonunlashtiruvchi xalqaro tashkiloti (MOZM)
142. Analogli o`lchash asboblari
143. Standartlarni tasdiqlash va davlat tizimdan o`tkazish
144. Standartlashtirishning texnik shartlari
145. Ishlab chiqarish va uning tarmoqlarida metrologik xizmat
146. Sifat bo`yicha Evropa tashkiloti (EOK)
147. O`lchashlar birliklari
148. Standartlashtirishning maqsadi va vazifalari
149. O`lchash vositalarining shartli belgilanishi
150. Standartlashtirish va metrologiya bo`yicha davlat nazorati
151. Metrologiya bo`yicha asosiy atamalar
152. Ishlab chiqarish va mahsulot tarmoqlarida metrologik xizmat va ta`minot
153. O`lchash texnikasidagi yangi va avtomatlashtirilgan tizimlar
154. O`zbekiston Respublikasida O`zdavstandart tashkiloti
155. O`lchash o`zgartkichlari
156. Kattaliklar
157. O`lchash o`zgartkichlari
158. Sertifikatsiyalashtirish bo`yicha asosiy tushunchalar va atmalar
159. Sifat tugaraklari
160. Standart loyixani ishlab chiqish va tasdiqlash
161. O`lchamlarning birliklari
162. Standartlarning turlari
163. Ekspert-auditor
164. Xalqaro standartlashtirish tashkiloti (ISO)
165. Birliklar va o`lchashlarni belgilash va yozish qoydolari
166. Birliklar, o`lchamlarni belgilash va yozish qoidalari
167. Standartlashtirish haqida tushincha
168. Xalqaro ISO 9000 seriyasidagi standartlar bo`yicha ishlarni tashkillashtirish
169. O`lchashning turlari
170. Xalqaro elektrotexnika komissiyasi (MEK)
171. Xalqaro birliklar tizimi
172. O`lchash asboblarning shartli belgilari
173. Metrologiya haqidagi davlat qonuni
174. Metrologiya sohasida qonunlashtiruvchi xalqaro tashkilot (MOZM)
175. O`lchashlarning sifat ko`rsatkichlari
176. Standartlarni ishlab chiqish va tasdiqlash qoydolari

177. Mahsulot sifati va sifatni boshqarish
178. Sertifikatsiyalashtirish
179. O'lchash xotaliklari
180. Metrologiya bo'yicha asosiy tushunchalar
181. Standart loyixani ishlab chiqish, kelishish va uni tasdiqlash
182. Metrologiya haqidagi davlat qonuni
183. O'lchash vositalari va ularning turlari
184. Kataliklar
185. O'lchash xotaliklari guruxlari
186. O'lchashlarning sifat ko'rsatkichlari
187. Standartlashtirishdagi asosiy atamalar va tushunchalar
188. Sertifikatsiyalash sxemalari
189. Standartlashtiruvning davlat tizimi
190. O'lchash aniqligini solishtirma baholash
191. O'lchash aniqligining solishtirma baholanishi
192. Standartlashtirishning davlat tizimi
193. Mahsulot haqidagi ma'lumotlarni standartlashtirish va kodlash
194. O'zbekiston Respublikasida «Standartlashtirish xizmati»
195. Standartlashtirishning maqsadi va vazifalari
196. O'lchash asboblarning metrologik ko'rsatkichlari
197. Metrologiya bo'yicha asosiy atamalar
198. O'lchashlarning usullari va turlari
199. O'zbekiston Respublikasida «Standartlashtirish xizmati»
200. Kataliklar birliklari
201. Sertifikatsiyalashtirish
202. Standartlashtirishning maqsadi va vazifalari
203. Xalqaro standartlashtirish tashkiloti (ISO)
204. Standart loyihani ishlab chiqish va uni fikir-takliflar olish uchun yubarish tartibi
205. O'lchash texnikasining hozirgi kundagi holati
206. O'lchash o'zgartkichlari
207. Standartlarni ishlab chiqish va tasdiqlash
208. Xalqaro ISO 9000 seriyasidagi standartlar bo'yicha ishlarni tashkillashtirish
209. Mahsulot haqidagi ma'lumotlarni standartlashtirish va kodlash
210. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlash fanining rivojlanish tarixi
211. Metrologiya fanining maqsadi va ahamiyati
212. O'lchashlarning sifat ko'rsatkichlari
213. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish xizmati
214. Standartlarni ishlab chiqish
215. O'lchashlarning usullari
216. Metrologiya fanining rivojlanish tarixi
217. Metrologiya haqidagi davlat qonuni
218. Sonli o'lchash asboblari
219. Standartlashtirish turlari
220. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlash fanining rivojlanish tarixi
221. Metrologiya tug'risidagi davlat qonuni
222. O'lchash vositalari va ularning turlari
223. Sertifikatsiyalashtirish sxemalari
224. Standartlashtirishning davlat tizimi (SDT)
225. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish xizmati

